

sigt over disse vil bl. a. kunne findes i Timoteus Pokoras artikel »The Present State of the Translations from the Shih Chi«, Oriens Extremus, Jahrgang 9, Hamburg 1962, s. 154-173.

At Shih Chi igennem 2000 år har været et af de mest læste værker i Østen, skyldes ikke alene dets værdi som primærmateriale til Kinas tidlige historie, men også dets litterære kvaliteter. Det har været professor Watsons hensigt at give et indtryk af disse kvaliteter, og det er derfor først og fremmest med henblik herpå at nærværende bog bør læses.

Joan Justesen

Erik Christiansen: Politisk teoridannelse i antikken. Berlingske leksikon bibliotek. Berlingske forlag, København, 1974. 415 s. Kr. 52,50.

»Politisk teoridannelse i antikken« er et vidt begreb, og forfatteren har valgt at tolke det i videste forstand. De store statsteoretikere fra Platon til Augustin får som ventet en stor plads i bogen. Men som historiker ønsker Erik Christiansen naturligt nok at skildre forudsætningerne for teoridannelsen. Derfor er bogen også blevet en stærkt komprimeret antikkens historie fra mykensk tid til det romerske kejserriges fald.

Det er første gang, en bog med det sigte udkommer på dansk, og den henvender sig til en stor læserkreds. Den er holdt i et letlæseligt sprog og er næsten uden noteapparat, men indeholder til gengæld en fyldig afdeling med leksikalske stikord samt en god litteraturliste. Problemet med gengivelse af tekniske termer er smukt løst, så man får forfatterens egen oversættelse og den tekniske terminus transskriberet, så man ikke fratages muligheden for at erklære sig uenig i oversættelsen. Eks.: daglejere (»thetes«).

Til gengæld vil den meget summariske gennemgang af teoridannelsens forudsætninger nok ikke altid hjælpe læseren. Det gælder f. eks., når det om Solons lovgivning hedder: »Juridisk set betyder Solons lovgivning et afgørende skridt væk fra slægtsorganisationens enevælde, idet han tillod enhver fri borger at føre sin egen eller en andens sag for retten« (s. 27). Forklaringen må udvides eller udelades, hvis den ikke skal virke vildledende.

Forfatteren tager i sit forord netop de forbehold, anmelderen må tage. Emnet er omfattende, og det er gået ud over detaljen. Men forfatteren har med bogen formået at vise læseren en sammenhæng i antikkens politiske teoridannelse, og i den henseende er bogen læseværdig. Den er siden fulgt op af et kildehæfte: Erik Christiansen: Antikkens styreform til debat. Gyldendal 1974. 107 s. Kr. 29,75.

Signe Isager

Der Koran, hrsg. v. Rudi Paret. Wege der Forschung CCCXXVI. Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt, 1975. XXV+449 s. DM 79 (i boghandelen).

Som historisk kilde hører koranen nok til de vanskeligste overhovedet, ikke blot på grund af sine mange, dunkle passager, men også takket være den mekaniske, redaktionelle opbygning efter kapitlernes længde (som bryder åbenbaringsens kronologi), og fordi det ikke altid lader sig afgøre, om den senere, litterære tradition, som man har støttet tolkningen til, er ægte eller selv produkter af fortolkning. Korankritiken indledte araberne – som Rudi Paret med rette fremhæver – selv; den grundlægges strengt taget allerede ved redaktionsarbejdet under 'Uthmān (644-56), som endda ikke undgik beskyldninger for bevidst forfalskning, og den nåede subtile højdepunkter under middelalderens teologiske diskussioner om koranens tolkning. Den europæiske korankritik grundlægges først i 1860'erne af den tyske orientalist Theodor Noeldeke, hvis dissektion af koranens kronologi skotten